

Jud. dr. VOICU PUȘCAȘU

NOILE PROCEDURI PENALE

Sinteze. Practică judiciară. Modele de minute

Jud. dr. VOICU PUȘCAȘU

NOILE PROCEDURI PENALE

Sinteze. Practică judiciară.

Modele de minute

Universul Juridic

București

-2014-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2014, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PUȘCAȘU, VOICU

Noile proceduri penale : sinteze, practică judiciară,

modele de minute / Voicu Pușcașu. - București :

Universul Juridic, 2014

ISBN 978-606-673-449-3

343(498)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**

DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

LISTĂ DE ABREVIERI

alin.	alineatul
apud	citat după
art.	articolul
C. civ.	vechiul Cod civil
C. pen. (sau V.C.P.)	vechiul Cod penal
C. pr. civ.	vechiul Cod de procedură civilă
C. pr. pen. (sau V.C.P.P.)	vechiul Cod de procedură penală
C.A.	Curtea de apel
C.E.D.O.	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
C.S.J.	Curtea Supremă de Justiție
C.U.P.J.	Comisia de Unificare a Practicii Judiciare
Convenția	Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale
D.Î.T.S	decizie de îndrumare a Tribunalului Suprem
D.R.I.L.	decizie pronunțată în recurs în interesul legii
dec.	decizie
Ed.	editura
et alii	și alții
etc.	et caetera
ibidem	în același loc
idem	același autor (aceeași instanță, aceeași hotărâre); în mod identic, la fel, tot așa
infra	mai jos
Î.C.C.J.	Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	Judecătoria
lit.	litera/literele
M. Of.	Monitorul Oficial
N.C.C.	Noul Cod civil
N.C.P.	Noul Cod penal
N.C.P.C.	Noul Cod de procedură civilă
N.C.P.P.	Noul Cod de procedură penală
nr.	numărul
O.G.	Ordonanța Guvernului

24 | Noile proceduri penale

O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
par.	paragraful
pct.	punctul
pp.	paginile
R.O.I.	Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387/2005
R.O.I.J.S.	Regulamentul de organizare a activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate
s. pen.	secția penală
sent.	sentință
supra	mai sus
T.M.B.	Tribunalul Municipiului București
Trib. Suprem	Tribunalul Suprem
Trib.	Tribunalul
urm.	următoarele

Notă: În textul modelelor de minute, pentru Codul penal în vigoare se folosesc și abrevierile „C. pen.” și „C.P.”, iar pentru Codul de procedură penală în vigoare – abrevierile „C. pr. pen.” și „C.P.P.”.

CUVÂNT-ÎNAINTE

Am scris această lucrare (relativ atipică în peisajul juridic românesc) în primul rând dintr-o necesitate practică, constatând, prin munca de catedră, dar mai ales în primii ani de profesie, atât ca avocat, cât și ca judecător, și nu numai prin prisma propriei experiențe profesionale, dar și a generațiilor de tineri profesioniști pe care i-am cunoscut și cu care am lucrat, că, adesea, informația cea mai utilă, fie în sala de judecată, fie, pur și simplu, în descifrarea aplicării practice a procedurii penale, nu este și cea mai ușor accesibilă la momentul când este nevoie de ea, aspect care ridică probleme atât formării studentului și masterandului la drept, cât mai ales activității practicianului dreptului penal.

Această lucrare se subsumează aceluiași deziderat vizat și de lucrarea mea anterioară, mult mai sintetică și care analiza procedurile vechii reglementări (*Proceduri penale*, Ed. Universul Juridic, București, 2012), urmărind să reunească și să sintetizeze aspectele doctrinare și, mai ales, jurisprudențiale, punându-le la dispoziția practicianului aflat în prima parte a carierei sale, oferindu-i o perspectivă punctuală și concretă asupra derulării unor proceduri penale, îndeosebi de competența judecătoreiei, cu care familiarizarea se poate face relativ dificil.

Lucrarea este structurată pe mai multe secțiuni, vizând competențele specifice noilor actori ai procedurii penale: judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară, instanța de judecată, judecătorul delegat cu executările penale și judecătorul de supraveghere a privării de libertate, fiind analizate principalele proceduri penale, ca importanță, în noua reglementare procesual-penală.

Lucrarea înglobează, la zi, deciziile pronunțate pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în recurs în interesul legii, deciziile de speță ale instanțelor naționale, îndeosebi ale Înaltei Curți de Casație și Justiție sau ale fostei Curți Supreme de Justiție ori ale Tribunalului Suprem (pentru perioada 1969-1989), care au rămas actuale și foarte valoroase, nu doar prin soluțiile pronunțate, dar și prin raționamentele solide din spatele lor, precum și soluții ale unor instanțe inferioare ierarhic. Am încercat, astfel, în principal, să reunesc toate deciziile instanței supreme, atât dinainte de 1989, cât și

emise ulterior acestui an, până în prezent, inserându-le în dinamica fiecărei instituții juridice în parte, în logica desfășurării etapizate a procedurii penale expuse.

De asemenea, în cadrul fiecărei proceduri analizate am inclus și numeroase modele de minute de hotărâri penale, preluate, în marea lor majoritate, din cauze recent aflate pe rolul unor instanțe naționale, minute care acoperă multe dintre situațiile cu care practicianul magistrat se va confrunta în activitatea cotidiană, în speranța că și acestea pot ajuta la atingerea scopului propus.

În contextul intrării în vigoare a noilor coduri, lucrarea își poate dovedi utilitatea prin aceea că, pe lângă perspectivă oferită, asupra aplicării practice a unor proceduri de primă importanță, încearcă să ofere și soluții la unele dintre problemele cu care practicienii dreptului procesual penal s-au confruntat deja.

Fără îndoială, lucrarea poate suferi încă substanțiale îmbunătățiri, atât de ordin calitativ, cât și cantitativ. Îmi asum, în continuare, acest demers, chiar dacă el nu poate fi decât unul de durată, pentru a atinge dezideratul stabilit, acela de a contura un ghid eficient al aspectelor practice ale principalelor proceduri penale întâlnite în activitatea desfășurată.

Timișoara, august 2014

Judecător, lector univ. dr. Voicu Pușcașu

I. PROCEDURILE DE COMPETENȚA JUDECĂTORULUI DE DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

1.1. Percheziția (art. 156-168 N.C.P.P.)

1.1.1. Tipuri

1. Percheziția **domiciliară**, reglementată de art. 157-164 N.C.P.P.
2. Percheziția **corporală**¹, reglementată de art. 165-166 N.C.P.P.
3. Percheziția **vehiculelor**², reglementată de art. 167 N.C.P.P.
4. Percheziția **informatică**, reglementată de art. 168 N.C.P.P.
5. Percheziția **trimiterilor poștale**, reglementată de art. 147 N.C.P.P.

1.1.2. Percheziția domiciliară³

1.1.2.1. Condiții de admisibilitate [art. 157, art. 158 alin. (11) N.C.P.P.]

→ în mod **cumulativ**:

- există o **suspiciune rezonabilă** cu privire la:
 - **săvârșirea unei infracțiuni** ori
 - **deținerea unor obiecte sau înscrisuri** ce au legătură cu o infracțiune [art. 157 alin. (1) N.C.P.P.]
- se presupune că percheziția **poate conduce la**:
 - **descoperirea și strângerea probelor** cu privire la infracțiune
 - **conservarea urmelor** săvârșirii infracțiunii sau
 - **prinderea suspectului sau inculpatului** [art. 157 alin. (1) N.C.P.P.]

¹ Nefiind, în principiu, o procedură jurisdicțională, ea nu va fi tratată în prezenta lucrare.

² *Idem.*

³ Prin „domiciliu” se înțelege o locuință sau orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică – art. 157 alin. (2) N.C.P.P. Percheziția unui domiciliu aparținând unei alte persoane decât cea împotriva căreia s-a început urmărirea penală este posibilă, dacă sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate.

28 | Noile proceduri penale

- să fi **început urmărirea penală** (indiferent dacă *in rem* sau *in personam*) sau **faza de judecată** [art. 158 alin. (1) N.C.P.P.]
 - percheziția **nu poate fi efectuată** în procedura de **cameră preliminară**, unde nu se administrează probe
- **în cursul judecătii**, percheziția se dispune [art. 158 alin. (11) N.C.P.P.]:
 - în vederea **punerii în executare a mandatului de arestare preventivă a inculpatului** sau
 - dacă există **suspiciuni rezonabile** că în locul unde se solicită¹ efectuarea percheziției **există mijloace materiale de probă** ce au legătură cu infracțiunea ce face obiectul cauzei.

1.1.2.2. Titulari [art. 158 alin. (1) N.C.P.P.]

- **în cursul urmăririi penale**, poate fi cerută:
 - **numai de către procurorul** care efectuează/supraveghează urmărirea penală, din oficiu sau la propunerea motivată a organelor de cercetare penală [art. 158 alin. (1) coroborat cu art. 286 alin. (4) N.C.P.P.]
- **în cursul judecătii**, se poate dispune:
 - la cererea procurorului
 - **din oficiu**, de către instanță
 - ! persoana vătămată sau organul de cercetare penală nu se poate adresa direct instanței, dar poate propune procurorului solicitarea unei percheziții domiciliare

1.1.2.3. Cererea [art. 158 alin. (2) N.C.P.P.]

- la **urmărirea penală**:
 - trebuie redactată **în formă scrisă și motivată**
 - se înaintează **împreună cu dosarul**² cauzei

¹ Deși textul pare să aibă în vedere doar situația când percheziția se solicită de către procuror, apreciem că percheziția se poate efectua și când instanța constată, din oficiu, că există suspiciunea rezonabilă menționată.

² Deși art. 158 alin. (4) N.C.P.P. prevede că procurorul va înainta judecătorului de drepturi și libertăți dosarul cauzei, apreciem că, așa cum prevede art. 287 alin. (2) N.C.P.P., procurorul va înainta copii numerotate și certificate de greșă parchetului de pe actele dosarului ori numai de pe cele care au legătură cu cererea sau propunerea formulată, păstrând originalul actelor în vederea continuării urmăririi penale.

- în **faza de judecată**, poate fi formulată **și oral**
- **trebuie** să cuprindă următoarele **mențiuni**:
1. **descrierea locului** unde urmează a se efectua percheziția **și a locurilor învecinate lui** (dacă sunt suspiciuni rezonabile privind existența sau posibilitatea transferării probelor, datelor sau persoanelor căutate în locuri învecinate)
 2. **indicarea probelor ori a datelor** din care rezultă suspiciunea rezonabilă cu privire la **săvârșirea unei infracțiuni** sau cu privire la **deținerea obiectelor sau înscrisurilor** ce au legătură cu o infracțiune
 3. **indicarea infracțiunii, a probelor sau a datelor** din care rezultă că în **locul** în care se solicită efectuarea percheziției se află suspectul ori inculpatul sau pot fi descoperite probe cu privire la săvârșirea infracțiunii ori urme ale săvârșirii infracțiunii
 4. **numele, prenumele și, dacă este necesar, descrierea suspectului sau inculpatului** despre care se bănuiește că se află în locul unde se efectuează percheziția, precum și **indicarea urmelor săvârșirii infracțiunii** ori a **altor obiecte** despre care se presupune că există în locul ce urmează a fi percheziționat

1.1.2.4. Înregistrarea și formarea dosarului

- în **cursul urmăririi penale**:
- cererea va fi **înregistrată** în: *registru general de dosare al instanței, în registrul de evidență a sesizărilor privind autorizarea efectuării percheziției în cursul urmăririi penale*¹ (nepublic) și în *condica pentru ședințele de judecată a sesizărilor privind efectuarea perchezițiilor, supravegherea tehnică, reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale, ținut separat de către grefierul-șef al instanței* [art. 83 alin. (1) pct. 1, 5 și 8 din R.O.I.]

¹ În acest registru se vor face următoarele mențiuni: numărul curent; numărul și data adresei parchetului; numărul dosarului instanței; numărul și data încheierii; numărul mandatului de percheziție; data și ora emiterii; numele și prenumele persoanei fizice, respectiv denumirea persoanei juridice, la care se efectuează percheziția; locul unde se efectuează percheziția; sistemul informatic sau suportul de stocare a datelor informatice care urmează a fi percheziționat; perioada pentru care s-a emis mandatul de percheziție; numele și prenumele judecătorului de drepturi și libertăți care a emis mandatul de percheziție.